

CENTRUM PRE
VEREJNÚ POLITIKU

Prihlášky na slovenské univerzity: stále drahé a nejednotné

Miništúdia

Úvod – jemný pokrok v administrácii prihlášok

Pred tromi rokmi sme [vydali krátku štúdiu](#), kde sme sa pozreli na podmienky a procesy prihlasovania sa na slovenské vysoké školy a porovnali ich s tými českými. Prihlášky na slovenské univerzity boli všeobecne drahšie, náročnejšie a neprehľadnejšie. Na rozdiel od českých univerzít požadovali najväčšie slovenské verejné vysoké školy fyzické kópie podpísaných dokumentov či potvrdení o zaplatení poplatku. Ten sa navyše nedal uhradiť platobnou kartou, ale len bankovým prevodom.

Počas posledných rokov došlo medzi slovenskými vysokými školami ku konsolidácii prihlasovacích formulárov – prakticky všetky veľké univerzity dnes používajú systém e-Prihláška, s individualizovanou doménou. Veľkou výhodou je, že aj keď je tento portál menej užívateľsky prístupný než napríklad britský UCAS či podobné portály v zahraničí, a zároveň nijako neznižuje cenu prihlášky pre individuálneho študenta, jeho jednotnosť zlepšuje navigovateľnosť pre uchádzačov naprieč univerzitami. Viaceré univerzity, napríklad Univerzita Mateja Bela, však stále požadujú, aby študenti elektronickú prihlášku vytlačili a poslali poštou.

Pokrokom je, že niektoré slovenské univerzity, ako napríklad Slovenská technická univerzita, už dnes dovoľujú administrovať prakticky celý prihlasovací proces online – tým že dovoľujú nahrať potrebné dokumenty ako kópie k elektronickej prihláške – no napríklad u Univerzity Komenského to neplatí pri všetkých fakultách. Slabým miestom digitalizácie stále je úradné potvrdenie maturitného vysvedčenia, ktoré však stačí fyzicky doniesť k zápisu.

Stále drahé

Poplatky za prihlášky na slovenské vysoké školy sú však stále relatívne vysoké. Uchádzači o štúdium práva či medicíny musia napríklad na Univerzite Komenského zaplatiť 70 či 80 eur. Kým u medicíny sa to dá vysvetliť administratívnou záťažou pri prijímacích testoch, na Právnickú fakultu Univerzity Komenského v posledných rokoch prijímajú prakticky všetkých uchádzačov a pre externého pozorovateľa je náročné predstaviť si, prečo stojí prihláška takmer päťnásobok poplatku na Prírodovedeckej fakulte. Podobná situácia je napríklad aj na Univerzite Mateja Bela, kde je najvyšší poplatok (57 eur) za prihlášku na Fakultu politických vied a medzinárodných vzťahov a Právnickú fakultu, pričom obe prijímajú študentov bez prijímacích testov.

Externému pozorovateľovi prihlasovacích procesov sa pri pozorovaní cien prihlášok ponúka hypotéza, že účelom poplatkov pre jednotlivé fakulty nie je pokrytie nákladov na prijímanie študentov, ale financovanie administratívnych funkcií fakulty. Ide teda o prenášanie nedostatočnosti financovania verejných vysokých škôl štátom na plecia uchádzačov, čo je v rozpore s princípom bezplatného školstva garantovaného legislatívou.

A kým pre študentov zo strednej triedy pravdepodobne netvoria tieto sumy významnú finančnú záťaž, pre chudobnejších študentov sa môže niekoľko prihlášok vyšplhať do súm tvoriacich značnú časť priemerného mesačného príjmu v niektorých regiónoch Slovenska. Navyše, na rozdiel od napríklad britských či amerických univerzít, slovenské školy nemajú uniformný proces odpúšťania poplatkov za prihlášky pre nízkopríjmových uchádzačov.

U českých univerzít nedošlo v posledných rokoch k výrazným zmenám, no školy do veľkej miery konsolidovali výšky poplatkov naprieč fakultami. Ide o sumy všeobecne porovnateľné so Slovenskom, no bez extrémov medzi fakultami. České univerzity majú všeobecne prívetivejšie stránky, aj keď mnohé stále bývajú podobne neprehľadné ako tie slovenské.

Záver a odporúčania

Napriek známemu trendu odlevu študentov do zahraničia sa u prihlasovacích procesov slovenských univerzít v posledných veľa nezmenilo. Napriek konsolidácií do jednotného elektronického systému prihlášok ostávajú ceny jednotlivých prihlášok stále pomerne vysoké a len málo fakúlt dovoľuje administráciu celej prihlášky online.

Univerzitám by pomohlo, ak by vnímali uchádzačov ako zákazníkov, a snažili sa im uľahčiť prihlasovanie sa cez prívetivejšie vizuály a nižšie poplatky. Z začať by mohli s dobre viditeľnou možnosťou odpustenia poplatkov za prihlášku pre nízkopriemerné skupiny.

Nazov školy/fakulty	Prihláška celá online	Cena 2018	Cena 2021
Právnická fakulta UK	Áno.	70	70
Pedagogická fakulta UK	Nie	60	60
Lekárska fakulta UK	Nie	80	80
Filozofická fakulta UK	Áno.	20	20
Prírodovedecká fakulta UK	Nie	15	15
Farmaceutická fakulta UK	Nie	60	50
Fakulta telesnej výchovy a športu UK	Nie	50	50
Jesseniova lekárska fakulta UK	Nie	70	70
Matfyz UK	Iba potvrdenie o splnení podmienok. (napríklad maturitné vysvedčenie alebo osvedčenie o matematickej olympiáde).	33	15
Rímskokatolícka fakulta UK	Nie	45	45
Evanjelická fakulta UK	Nie	55	35
Fakulta managementu UK	Nie	32	40
Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK	Nie	40	40
Ekonomická fakulta UMB	Áno.	32	30
Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB	Áno.	57	57
Fakulta prírodných vied UMB	Áno.	32	32
Filozofická fakulta UMB	Nie	29	20
Pedagogická fakulta UMB	Nie	32	32
Právnická fakulta UMB	Nie	57	50
Stavebná fakulta STU	Áno	20	20
Strojnícka fakulta STU	Áno	20	20
FEI STU	Áno	20	20
FCHPT STU	Áno	20	20
Fakulta architektúry STU	Áno	40	40
Materiálovotechnologická fakulta STU	Áno	20	20

FIIT STU	Áno	20	20
Ústav manažmentu STU	Áno	20	20
FBERG TUKE	Áno	20	20
FMMR TUKE	Áno	20	20
Strojnícka fakulta TUKE	Áno	20	20
FEI TUKE	Áno	20	20
Stavebná fakulta TUKE	Áno	20	20
Fakulta výrobných technológií TUKE	Áno	20	20
Fakulta umení TUKE	Áno	20	20
Letecká fakulta TUKE	Áno	20	20
Ekonomická univerzita (EUBA)	Nie.	32	32 (ekonómia a právo 60)
České univerzity			
Právnická fakulta CU	Áno.	30	32
1.lekárska fakulta CU	Áno.	30	32
Lekárska fakulta v Plzni CU	Áno.	30	32
Filozofická fakulta CU	Áno.	30	32
Prírodovedecká fakulta CU	Áno.	30	32
Matfyz CU	Áno.	30	32
Pedagogická fakulta CU	Áno.	30	32
Fakulta sociálnych vied CU	Áno.	30	32
Fakulta telesnej výchovy a športu CU	Áno.	30	32
Fakulta humanitných štúdií CU	Áno.	30	32
Právnická fakulta MUNI	Áno.	23	23
Lekárska fakulta MUNI	Áno.	27	33
Prírodovedecká fakulta MUNI	Áno.	23	25
Filozofická fakulta MUNI	Áno.	23	23
Pedagogická fakulta MUNI	Áno.	23	23
Ekonomicko-správni fakulta MUNI	Áno.	23	23
Fakulta informatiky MUNI	Áno.	27	27
Fakulta sociálnych štúdií MUNI	Áno.	17	18
Fakulta športových štúdií MUNI	Áno.	25	27
Univerzita Palackého v Olomouci UP	Áno.	25	27
Provozne ekonomická fakulta ČZU	Áno.	19	30
Fakulta agrobiológie, potravinových a prírodných zdrojov ČZU	Áno.	19	30
Technická fakulta ČZU	Áno.	19	30
Fakulta lesnícká a drevárska ČZU	Áno.	19	30
Fakulta životného prostredia ČZU	Áno.	19	30

Fakulta tropického poľnohospodárstva ČZU	Áno.	19	30
Inštitút vzdelávania a poradenstva ČZU	Áno.	19	30
Stavebná fakulta ČVUT	Áno.	23	33
Strojnícka fakulta ČVUT	Áno.	25	33
Elektrotechnická fakulta ČVUT	Áno.	31	33
Jadrová a fyzikálno inžinierska fakulta ČVUT	Áno.	25	33
Fakulta architektúry ČVUT	Áno.	31	33
Dopravná fakulta ČVUT	Áno.	25	33
Fakulta biomedicínskeho inžinierstva ČVUT	Áno.	25	33
Fakulta informačných technológií ČVUT	Áno.	25	33
Masarykov ústav vyšších štúdií ČVUT	Áno.	25	33

Poznámka: Ceny za české prihlášky sú približne zaokrúhlené konverzie do hodnôt v eurách. I napriek zmenám vo výmennom kurze ostáva podstata rozdielov rovnaká.